

NARVIK KOMMUNE
 Postboks 64
 8501 NARVIK

Deres ref.:

Vår ref.:

Dato:

Sak/dok.: 09/01176-233

17.11.2022

Ark.: 326.12

Melding om vedtak i navnesak 2019/29 – Smååsan og andre navn i Narvik kommune

Statens kartverk har gjort vedtak om skrivemåten av 33 stedsnavn i Narvik kommune fordelt på tre gardsnavn, tre bruksnavn, et navn på en nedlagt gruvegang og de øvrige er navn på naturlokaliteter. Ett av navna er på nordsamisk.

Løpenummer (se navnesaksskjema)	Vedtak	Navn på	Merknader
1	Smååsan	Ås	
2	Råntinden	Fjell	Sidenavn til Rånkeipen
3	Sagelva	Bekk	
4	Storelva	Bekk	
5	Reinskjæret	Skjær	
6	Reinskjærgrunnen	Grunne i sjø	
7	Efjordbotnen	Botn	
7a	Indre Ballangen	Bruk 401/1	
8	Antonhølla	Tjern	
9	Hekkelstranda	Gard 360	Norsk parallellnavn til 10
10	Geargegaddi	Gard 360	Nordsamisk parallellnavn til 9
11	Hekkelstranda	Bruk 360/1	
14	Heian	Høgd	
15	Heiavatnan	Gruppe av tjern	
16	Høgstfjellet	Ås	
17	Løsletta	Slette	
18	Fjerdevatnet	Pytt	
19	Stullen	Annen kulturdetalj	Nedlagt gruvegang
19a	Mellaheia	Rygg	
20	Mellaheidalen	Søkk	
20a	Ytterheia	Rygg	
21	Ytterheidalen	Søkk	

21a	Innerheia	Rygg	
21b	Innerheidalen	Søkk	
22	Førdehågen	Haug	
23	Orrhågen	Haug	
23a	Skjellberget	Berg	
24	Grønnåsen	Ås	
25	Solliåsen	Ås	
26	Solliåsmyra	Myr	
27	Balsnes	Nes i sjø	
28	Balsnes	Gard 357	
29	Balsnes	Bruk 357/4	

Vedtaka er gjort med heimel i § 7 tredje ledd i lov om stadnamn.

Bakgrunn

Navnesaken blei tatt opp av Kartverket etter at vi hadde blitt kontakta av flere ulike personer, bl.a. via tjenesten vår Rett i kartet, om feilplasseringer av navn, feil skrivemåter av navn og forslag om å navn som er i bruk på folkemunne, inn i offentlig bruk. Navnesaken blei reist for å fastsette rette skrivemåter av navna til offentlig bruk. Navna er ført inn i et eget skjema der flere opplysninger om navna inngår, se det vedlagte navnesaksskjemaet. Navna kan også søkes opp i www.norgeskart.no.

Rettslig grunnlag

Når skrivemåten av et stedsnavn skal fastsettes til offentlig bruk, er hovedregelen å ta utgangspunkt i den nedarva lokale uttalen av navnet. Skrivemåten skal følge gjeldende rettskrivingsprinsipper for det språket som navnet inngår i, jf. § 4 første ledd i loven. Skrivemåten skal være praktisk og ikke skygge for meningsinnholdet i navnet, jf. § 1 første ledd i stedsnavnloven. Alle funksjoner som et stedsnavn har, skal tas med i saksbehandlingen for å få fastsatt rett skrivemåte til offentlig bruk.

I *Utfyllende reglar om skrivemåten av norske namn* er det mer detaljerte bestemmelser om hvordan norske stedsnavn skal normeres.

I tillegg må det tas hensyn til normeringspraksisen i området og skrifttradisjonen for navnet saken gjelder, og hva som er registrert i Sentralt stedsnavnregister (SSR) fra før. Lokale ønsker fra dem som har uttalerett, skal også spille inn. Det skal legges særlig vekt på ønsket til eieren når saken gjelder bruksnavn, og om skrivemåten som eieren ønsker, ligger innenfor regelverket.

Når det blir reist navnesak av navn på ett språk, skal det etter § 7 sjetten ledd reises navnesak samtidig for parallellnavn på norsk, samisk og kvensk, jf. løpenumrene 9 og 10 og 12 og 13 i denne navnesaken.

Uttale og skrifttradisjon

Opplysningene om uttalen av navna er ført inn i merknadskolonnen lengst til høyre på navnesaksskjemaet. Skrivemåter på offentlige kart og i matrikler går fram av kolonnen med overskrift "Skrivemåte(r) i offentlig bruk" på skjemaet.

Høringssvar og tilråding

Kartverket sendte saken til uttalelse og kunngjøring i Narvik kommune i brev av 13.10.2021 (opphavlig hadde saken blitt sendt ut på høring i Ballangen kommune, men saken blei ikke behandla mens Ballangen var egen kommune), i tråd med § 8 i stedsnavnloven. I brev datert 24.11.2021 informerte Narvik kommune Språkrådet om at saken hadde vært på høring, men at det ikke hadde kommet inn høringsuttalelser bortsett

fra et høringsvar fra eier av bruk 401/1. I brev av 25.11.2021 ber Språkrådet om at Narvik kommune svarer på spørsmåla som Kartverket har stilt til en del av navna i saken, og at kommunen opplyser om den lokale uttalen til navna. I brev av 13.5.2022 til Språkrådet har Narvik kommune gitt en del opplysninger om stedsnavna i saken.

Eier av bruk 401/1 er Statskog. Statskog uttaler i brev av 29.10.2021 at Statskog ikke har innvendinger til forslaget (fra en privatperson) om at det blir gitt separate navn til ei skogsstue på eiendommen 401/1 og sjølve eiendommen, men at bruksnavnet i matrikkelen, "Statens indre Ballangen" ikke blir endra.

Språkrådet gav tilråding om skrivemåter i brev av 23.6.2022. Navnesaken inneholder ett nordsamisk navn med to offentlige funksjoner, se løpenumrene 10 og 13 på navnesaksskjemaet, og Sametinget gav endelig tilråding om skrivemåte i brev av 8.12.2021.

Kartverkets vurdering

Alle de vedtatte skrivemåtene er i samsvar med Språkrådets og Sametingets tilrådte skrivemåter. Skrivemåtene er fastsatt i samsvar med § 4 første ledd i lov om stadnamn, som sier at skrivemåten skal ta ta utgangspunkt i den nedarva lokale uttalen av navnet og følge gjeldende rettskrivingsprinsipper i det språket som navnet inngår i. I det vedlagte navnesaksskjemaet er det utfyllende kommentarer til normeringene av de enkelte navna i saken.

Navn som kommunen skal fastsette skrivemåten til

Lov om stadnamn § 1 andre ledd sier at loven skal sikre omsynet til norske, samiske og kvenske stedsnavn i samsvar med nasjonalt lovverk og internasjonale avtaler og konvensjoner. Lov om stadnamn § 7 legger til grunn at parallellnavn på norsk og samisk blir behandla samtidig når det er reist navnesak. I tilfeller der det norske navnet inngår i en bestemt offentlig funksjon fra før av, vil man også ta i bruk det samiske parallellnavnet i den samme funksjonen når skrivemåten av det samiske primærnavnet blir fastsatt til offentlig bruk. I dette tilfellet får det konsekvenser for Heggelstranda og Geargegáddi, navnet på matrikkelgård 360. Navnet har også funksjon som grendenavn, se løpenumrene 12 og 13 på navnesaksskjemaet, og etter lov om stadnamn § 7 første ledd har kommunen rett til å fastsette skrivemåten til blant annet grendenavn. Kommunen må ta hensyn til den skrivemåten som er fastsatt for primærnavnet når kommunen skal gjøre vedtak, se § 4 andre ledd i lov om stadnamn.

Når Narvik kommune har gjort vedtak om skrivemåten til de navna som kommunen har ansvar for, skal vedtaka meldes til Sentralt stedsnavnregister, se lov om stadnamn § 14 andre ledd.

Kunngjøring

Kommunen skal sørge for at vedtaka blir gjort kjent for de partene i kommunen som har klagerett etter § 12 første ledd i loven, og som ikke er adressater i dette brevet, jf. § 9 i forskrift om stadnamn.

Vedtak som gjelder skrivemåten av bruksnavn, skal kommunen sende melding om direkte til brukseierne.

Bruksnavn

Vedtak om skrivemåten av gardsnavn skal som hovedregel være retningsgivende for skrivemåten av bruksnavn som er identisk med gardsnavnet, eller der gardsnavnet inngår som en del av bruksnavnet. Men etter § 5 tredje ledd i lov om stadnamn har eieren rett til å fastsette en annen skrivemåte av navn på eget bruk enn den som følger av § 4 første ledd i loven. Forutsetningen er at brukseier kan dokumentere at skrivemåten har vært i offentlig bruk som bruksnavn (på offentlig kart, på skilt, i matrikkelen, skjøte e.l.). I så fall må eieren sende krav om det til Kartverket og legge ved gyldig dokumentasjon. Kartverket er formelt

vedtaksorgan også for skrivemåten av bruksnavn fastsatt av eieren. Kartverket har ført den vedtatte skrivemåten av bruksnavn i SSR, og skrivemåten har blitt henta inn i matrikkelen derifra.

Bruk av vedtatte skrivemåter

Vi vil minne om reglene i stedsnavnloven om plikt til å bruke vedtatte skrivemåter, jf. § 11, spesielt første setning, som har denne ordlyden: «Når skrivemåten av eit stadnamn er fastsett etter denne lova og ført inn i stadnamnregisteret, skal han brukast av eige tiltak av dei som er nemnde i § 1 tredje ledd.» Det vil si organer for stat, fylkeskommune og kommune samt selskaper som det offentlige eier fullt ut.

Vi presiserer at lov om stadnamn regulerer *offentlig* bruk av stedsnavn. Privatpersoner og bedrifter som ikke er heleide av det offentlige, er derfor ikke pålagt å følge vedtatte skrivemåter.

Når det samme navnet er brukt om ulike navneobjekter på samme sted, skal skrivemåten i primærfunksjonen som hovedregel være retningsgivende for skrivemåten i de andre funksjonene. Dersom disse vedtaka blir stående uten at de blir påklagd, legger vi til grunn at kommunen vedtar de samme skrivemåtene for de navnefunksjonene som kommunen har ansvar for å fastsette skrivemåten til.

Klage

Vedtak om skrivemåten kan etter § 12 i lov om stadnamn påklages av dem som etter § 6 bokstav a til c har rett til å ta opp saker om skrivemåten av stedsnavn. Klagefristen er tre uker fra meldinga om vedtaket er kommet fram til mottaker, jf. § 9 i forskrift om stadnamn. Dersom meldinga skjer med offentlig kunngjøring, starter klagefristen fra den dagen vedtaket blir kunngjort første gang. De som har klagerett, har rett til å se saksdokumentene, som er arkivert hos vedtaksorganet. Det er anledning til å søke om utsatt iverksetting av vedtaket til klagefristen er ute eller klagen er avgjort.

En eventuell klage skal sendes til Kartverket med kopi til kommunen. Klagen skal grunngis, og grunngivinga må behandle alle navn eller navneledd klagen gjelder.

Når man tar opp en klagesak, gjelder de samme saksbehandlingsreglene som for navnesaker ellers. Dersom vedtaket blir opprettholdt, sender Kartverket saken videre til klagenemnda for stedsnavnsaker, som er oppnevnt av Kulturdepartementet.

Med vennlig hilsen

Christian Malmquist
fungerende fylkeskartsjef

Aud-Kirsti Pedersen
stedsnavnansvarlig

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent ut fra interne rutiner.

Lenker: [Lov om stadnamn](#)
[Forskrift om stadnamn](#)
[Utfyllande reglar om skrivemåten av norske stadnamn](#)

Vedlegg:
Navnesakskjema
Tilrådingar fra Språkrådet og Sametinget

Kopi

STATSKOG SF
SPRÅKRÅDET
SAMEDIGGI / SAMETINGET
STATENS VEGVESEN REGION NORD BODØ KONTORSTED
NORDLAND FYLKESKOMMUNE